

La guerra de Charlie Wilson i el retorn a la guerra freda

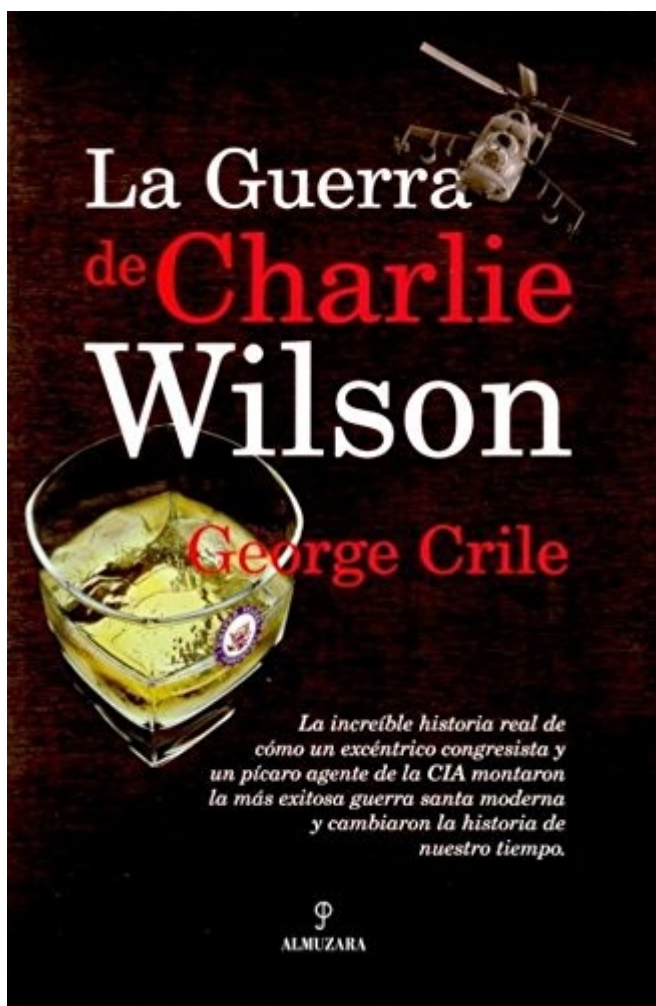
Editorial – març 2022

La guerra de Charlie Wilson (Charlie Wilson's War) és una pel·lícula estatunidenca, dirigida en 2007 per Mike Nichols, amb guió d'Aaron Sorkin i que té com a eix central la geopolítica i més concretament, la guerra afgana-soviètica de 1979 amb el rerefons de l'operació *Cicló* de la CIA. És una adaptació del llibre homònim de George Crile.

Els actors i actrius principals del film, són, Tom Hanks, Julia Roberts, Philip Seymour Hoffman, Amy Adams, Ned Beatty, i Emily Blunt. És una pel·lícula produïda per Gary Goetzman i Tom Hanks.

George Crile, (5 de març de 1945 - 15 de maig de 2006), autor de la novel·la que dona títol a la pel·lícula, va ser un periodista nord-americà. Fou alhora productor i reporter de CBS. La seva carrera a la companyia va durar tres dècades fins a la seva mort el 2006. Abans d'unir-se a CBS amb 31 anys, Crile va ser editor de la revista Harper's a Washington. A més de Harper's, els seus articles es van publicar a The Washington Monthly, New Times, The Washington Post, i The New York Times.

A finals de la dècada de 1980, Crile va començar la investigació sobre la guerra afganesa que va donar lloc al seu llibre més venut, *Charlie Wilson's War*, obra que actualment es troba en la seva desena impressió. El llibre va intentar retratar com funciona realment el govern nord-americà, a diferència del que apareix als llibres de text de ciències polítiques.

La pel·lícula se situa a començaments dels anys vuitanta i durant la presidència de Ronald Reagan. En Charles Wilson, protagonista del film, és un congressista texà, que a més, forma part de la comissió de Defensa dels Estats Units.

És un personatge frívol, addicte a les festes de l'alta societat, gran bevedor de whisky i amb un incomptable historial de

conquestes femenines. Amb tot i contra el que les aparences mostren, és un gran estratega a l'hora de negociar ajudes o suports amb altres congressistes, a fi de poder després, cobrar-se els favors. Això combinat amb el seu interès per la guerra freda i particularment en la guerra afgana-soviètica de 1979, que gira al voltant de l'Operació Cicló, farà que sigui capaç d'ordir una estratègia per a poder donar suport als afgans.

Una de les dones amb les quals Wilson té relacions, és la multimilionària americana Joanne Herring, una declarada militant anticomunista i alhora cristiana, disposada a invertir la seva fortuna

i el seu cos al servei dels interessos i ideals americans, i en detriment del seu principal enemic: el Bloc de l'Est.

Conscient que la reacció americana a la invasió de l'Afganistan per part de l'armada soviètica, és massa tímida, no li costa gaire esforç persuadir Wilson de la necessitat d'un suport armat real als mujahidins de cara a infligir una derrota als russos, i fer-ho també, amb les menors despeses possibles i sense comprometre directament els Estats Units.

Convençut Wilson i gràcies a ser membre de l'esmentada comissió per la defensa, mou hàbilment les seves peces per fer augmentar el pressupost concedit a les operacions secretes en aquesta regió, passant així en diferents etapes, d'uns pobres 5 milions a, ni més ni menys que 1000 milions de dòlars.

Per portar a terme aquesta operació subterrània de l'agència, comptarà entre altres, amb els efectius serveis de l'expert de la CIA Gust Avrakotos, un personatge un tan excèntric, subestimat pels seus caps però coneixedor del terreny i tremendament efectiu.

Així, gràcies al poder que li atorga el fet de poder influir en els pressupostos destinats a la defensa que poden arribar a ser fins i tot il·limitats, a les informacions més secretes que obté per mitjà de la diplomàcia, i a un carisma i capacitat de persuasió sense rival, en Charlie Wilson, amb el suport de la Joanne Herring i d'en Gust Avrakotos, aconsegueixen lligar una improbable i miraculosa aliança secreta perquè Israel, el soci dels Estats Units a l'Orient Mitjà, proveeixi les armes no comprometedores políticament als mujahidins, via Egipte i Pakistan. Des d'allà, el general i president Mohammed Zia organitzarà la logística per fer-los passar la frontera, permetent als afgans colpejar l'invasor i enemic comú.

Amb la història que hi ha de fons i amb un director del prestigi d'en Mike Nichols, a un li queda la sensació que aquesta cinta tenia moltes possibilitats de ser una de les comèdies polítiques més interessants dels darrers anys, però, en canvi, sembla quedar-se a mig camí en tots els sentits.

Artísticament, no remata les possibilitats que li atorguen tots els ingredients de què disposa, tot i que en línies generals té un sentit de l'humor fi. En alguns moments, sembla que el to de la història se suavitza, adaptant-se a un Hollywood, sempre reticent a ficar el dit a la nafra. Cal lamentar-se del que podia haver estat i finalment és, una magnífica pel·lícula d'intrigues i conjectures polítiques que Nichols, amb criteri, amaneix amb espurnes d'humor que ajuden a pair millor una història complexa.

Potser el seu èxit el podem referir a una narració despreocupada amb constants dosis d'humor cínic i irreverent, en un missatge implícit que aconseguix conscienciar sense sermonejar, i finalment, un repartiment molt complet. Amb un missatge final de la pel·lícula que traspua simplicitat i populisme.

Pel que fa al fet històric relatat en el film, avui sabem que Carter va autoritzar les operacions encobertes, sis mesos abans de la invasió, per tal de provocar una incursió soviètica. En conseqüència, els mujahidins de Charlie Wilson van servir, doncs, de carn de canó per al govern dels EUA, que els va manipular per arrossegar l'URSS a un altre Vietnam.

El setembre de 1988, després de 9 anys d'intervenció, el *Premier* soviètic, Mikhaïl Gorbtxov, va ordenar la retirada de les forces soviètiques de l'Afganistan, que va quedar sumida en una guerra civil entre les diverses faccions del país i un govern que, sense el suport de l'URSS, no va trigar a caure. Amb el desenllaç d'Afganistan, també arribava a la fi el mandat de Reagan.

Per Crile, les operacions encobertes realitzades al Pakistan i l'Afganistan representen l'èxit més gran de la història de la CIA, provocant la desintegració de la Unió Soviètica. Però potser ara, caldria preguntar-se si tots aquells milers de fanàtics armats per la CIA, són els mateixos que van fer volar les ambaixades a Kenya i Tanzània el 1998, van atacar l'USS Cole, l'any 2000 i, l'11 de

setembre de 2001, van segrestar avions de línia per estavellar-los contra les torres del World Trade Center?

Com també en la física, en història, cada acció, té una reacció. Avui, ja al segle XXI, sembla que la guerra freda torna a estar més viva que mai. Rússia envaeix Ucraïna per evitar que aquesta, pugui convertir-se en membre de la UE. La guerra entre dos blocs antagònics ha tornat a revifar, i això passa en una època de mediocres polítics, de fake news, de destrucció ambiental i de crisi generalitzada. Quin futur ens espera?

El segle XX va mostrar-nos tot allò que calia aprendre perquè no es tornés a repetir tan macabra història. Avui es fa evident, que aquella assignatura la vam suspendre!

Redacció CCH